

1. Итак, Израиль, слушай постановления и законы, которые я научаю вас исполнять, дабы вы были живы, и пошли и наследовали ту землю, которую Господь, Бог отцов ваших, дает вам.

УПО: А тепер, Ізраїлю, послухай постанов та законів, що я навчаю вас чинити, щоб жили ви, і ввійшли, й посіли цей Край, що Господь, Бог батьків ваших, дає вам.

KJV: Now therefore hearken, O Israel, unto the statutes and unto the judgments, which I teach you, for to do them, that ye may live, and go in and possess the land which the LORD God of your fathers giveth you.

2. не прибавляйте к тому, что я заповедую вам, и не убавляйте от того; соблюдайте заповеди Господа, Бога вашего, которые я вам заповедую.

УПО: Не додавайте до того, що я вам наказую, і не зменшайте з того, щоб виконувати заповіді Господа, Бога вашого, що я наказав вам.

KJV: Ye shall not add unto the word which I command you, neither shall ye diminish ought from it, that ye may keep the commandments of the LORD your God which I command you.

3. Глаза ваши видели [все], что сделал Господь с Ваал--Фегором: всякого человека, последовавшего Ваал-Фегору, истребил Господь, Бог твой, из среды тебя;

УПО: Очі ваші бачили те, що Господь зробив був з Ваалом пеорським, бо кожного чоловіка, що пішов за пеорським Ваалом, вигубив його Господь, Бог твій, з-посеред тебе.

KJV: Your eyes have seen what the LORD did because of Baalpeor: for all the men that followed Baalpeor, the LORD thy God hath destroyed them from among you.

4. а вы, прилепившиеся к Господу, Богу вашему, живы все доныне.

УПО: А ви, що линули до Господа, Бога вашого, усі ви живі сьогодні.

KJV: But ye that did cleave unto the LORD your God are alive every one of you this day.

5. Вот, я научил вас постановлениям и законам, как повелел мне Господь, Бог мой, дабы вы так поступали в той земле, в которую вы вступаете, чтоб овладеть ею;

УПО: Дивіться, навчив я вас постанов та законів, як наказав мені Господь, Бог мій, чинити так серед того Краю, куди ви входите, щоб посісти його.

KJV: Behold, I have taught you statutes and judgments, even as the LORD my God commanded me, that ye should do so in the land whither ye go to possess it.

6. итак храните и исполняйте их, ибо в этом мудрость ваша и разум ваш пред глазами народов, которые, услышав о всех сих постановлениях, скажут: только этот великий народ есть народ мудрый и разумный.

УПО: Бережіть, і виконуйте їх, бо це мудрість ваша та ваш розум на очах народів, що вислухають усіх постанов тих та й скажуть: Тільки він мудрий та розумний народ, цей великий люд!

KJV: Keep therefore and do them; for this is your wisdom and your understanding in the sight of the nations, which shall hear all these statutes, and say, Surely this great nation is a wise and understanding people.

7. Ибо есть ли какой великий народ, к которому боги [его] были бы столь близки, как близок к нам Господь, Бог наш, когда ни призовем Его?

УПО: Бо хто інший такий великий народ, що мав би богів, таких йому близьких, як Господь, Бог наш, кожного разу, як ми кличемо до Нього?

KJV: For what nation is there so great, who hath God so nigh unto them, as the LORD our God is in all things that we call upon him for?

8. и есть ли какой великий народ, у которого были бы такие справедливые постановления и законы, как весь закон сей, который я предлагаю вам сегодня?

УПО: І хто інший такий великий народ, що має постанови й закони такі справедливі, як увесь той Закон, що я даю перед вами сьогодні?

KJV: And what nation is there so great, that hath statutes and judgments so righteous as all this law, which I set before you this day?

9. Только берегись и тщательно храни душу твою, чтобы тебе не забыть тех дел, которые видели глаза твои, и чтобы они не выходили из сердца твоего во все дни жизни твоей; и поведай о них сынам твоим и сынам сынов твоих, --

УПО: Тільки стережися, і дуже пильнуй свою душу, щоб не забув ти тих речей, що бачили очі твої, і щоб вони не повиходили з серця твого по всі дні життя твого, а ти подаси їх до відома синам твоїм та синам твоїх синів,

KJV: Only take heed to thyself, and keep thy soul diligently, lest thou forget the things which thine eyes have seen, and lest they depart from thy heart all the days of thy life: but teach them thy sons, and thy sons' sons;

10. о том дне, когда ты стоял пред Господом, Богом твоим, при Хориве, и когда сказал Господь мне: собери ко Мне народ, и Я возведу им слова Мои, из которых они научатся бояться Меня во все дни жизни своей на земле и научат сыновей своих.

УПО: про день, коли стояв ти перед лицем Господа, Бога твого, на Хориві, як Господь

говорив був до мене: Збери Мені той народ, і вони слухатимуть слів Моїх, із яких навчаться боятися Мене по всі дні, скільки вони житимуть на землі, та й синів своїх понавчають.

KJV: Specially the day that thou stoodest before the LORD thy God in Horeb, when the LORD said unto me, Gather me the people together, and I will make them hear my words, that they may learn to fear me all the days that they shall live upon the earth, and that they may teach their children.

11. Вы приблизились и стали под горою, а гора горела огнем до самых небес, [и была] тьма, облако и мрак.

УПО: І поприходили ви, та й поставали під горою, а гора та горіла огнем аж до самих небес, а при тому була темрява, хмара та мряка.

KJV: And ye came near and stood under the mountain; and the mountain burned with fire unto the midst of heaven, with darkness, clouds, and thick darkness.

12. И говорил Господь к вам из среды огня; глас слов [Его] вы слышали, но образа не видели, а только глас;

УПО: І промовляв Господь до вас із середини огню, голос слів ви чули, та виду ви не бачили, окрім голосу.

KJV: And the LORD spake unto you out of the midst of the fire: ye heard the voice of the words, but saw no similitude; only ye heard a voice.

13. и объявил Он вам завет Свой, который повелел вам исполнять, десятословие, и написал его на двух каменных скрижалях;

УПО: І Він оголосив перед вами заповіта Свого, що наказав вам чинити, Десять Заповідей, і написав їх на двох камінних таблицях.

KJV: And he declared unto you his covenant, which he commanded you to perform, even ten commandments; and he wrote them upon two tables of stone.

14. и повелел мне Господь в то время научить вас постановлениям и законам, дабы вы исполняли их в той земле, в которую вы входите, чтоб овладеть ею.

УПО: А мені Господь наказав того часу навчати вас постанов та законів, щоб виконували ви їх у Краю, куди ви переходите володіти ним.

KJV: And the LORD commanded me at that time to teach you statutes and judgments, that ye might do them in the land whither ye go over to possess it.

15. Твердо держите в душах ваших, что вы не видели никакого образа в тот день, когда говорил к вам Господь на Хориве из среды огня,

УПО: І будете ви сильно стерегти свої душі, бо не бачили ви того дня жодної постаті, коли говорив Господь до вас на Хориві з середини огню,

KJV: Take ye therefore good heed unto yourselves; for ye saw no manner of similitude on the day that the LORD spake unto you in Horeb out of the midst of the fire:

16. дабы вы не развратились и не сделали себе изваяний, изображений какого-либо кумира, представляющих мужчину или женщину,

УПО: щоб ви не зіпсулися, і не зробили собі ідола на подобу якогось боввана, зображення самця чи самиці,

KJV: Lest ye corrupt yourselves, and make you a graven image, the similitude of any figure, the likeness of male or female,

17. изображения какого-либо скота, который на земле, изображения какой-либо птицы крылатой, которая летает под небесами,

УПО: зображення всякої худобини, що на землі, зображення всякого крилатого птаха, що літає під небом,

KJV: The likeness of any beast that is on the earth, the likeness of any winged fowl that flieth in the air,

18. изображения какого-либо [гада], ползающего по земле, изображения какой-либо рыбы, которая в водах ниже земли;

УПО: зображення всякого плазуючого по землі, зображення всякої риби, що в воді під землею,

KJV: The likeness of any thing that creepeth on the ground, the likeness of any fish that is in the waters beneath the earth:

19. и дабы ты, взглянув на небо и увидев солнце, луну и звезды [и] все воинство небесное, не прельстился и не поклонился им и не служил им, так как Господь, Бог твой, уделил их всем народам под всем небом.

УПО: і щоб ти, звівши очі свої до неба, і побачивши сонце, і місяць, і зорі, усе військо небесне, щоб не був ти зведений і не вклонявся їм, і не служив їм; бо Господь, Бог твій, приділив їх усім народам під усім небом.

KJV: And lest thou lift up thine eyes unto heaven, and when thou seest the sun, and the moon, and the stars, even all the host of heaven, shouldest be driven to worship them, and serve them, which the LORD thy God hath divided unto all nations under the whole heaven.

20. А вас взял Господь и вывел вас из печи железной, из Египта, дабы вы были народом Его удела, как это ныне [видно].

УПО: А вас Господь узяв та й вивів вас із залізної гутничої печі, з Єгипту, щоб ви стали для Нього народом наділу, як сьогодні це видко.

KJV: But the LORD hath taken you, and brought you forth out of the iron furnace, even out of Egypt, to be unto him a people of inheritance, as ye are this day.

21. И Господь прогневался на меня за вас, и клялся, что я не перейду за Иордан и не войду в ту добрую землю, которую Господь, Бог твой, дает тебе в удел;

УПО: А Господь був розгнівався на мене за ваші діла, і поклявся, що не перейду я Йордану, і не ввійду до того хорошого Краю, що Господь, Бог твій, дає тобі на спадщину.

KJV: Furthermore the LORD was angry with me for your sakes, and sware that I should not go over Jordan, and that I should not go in unto that good land, which the LORD thy God giveth thee for an inheritance:

22. я умру в сей земле, не перейдя за Иордан, а вы перейдете и овладеете тою доброю землею.

УПО: Бо я умру в цьому краї, я не перейду Йордану, а ви перейдете й посядете той хороший Край.

KJV: But I must die in this land, I must not go over Jordan: but ye shall go over, and possess that good land.

23. Берегитесь, чтобы не забыть вам завета Господа, Бога вашего, который Он поставил с вами, и чтобы не делать себе кумиров, изображающих что-либо, как повелел тебе Господь, Бог твой;

УПО: Стережіться, щоб не забули ви заповіту Господа, вашого Бога, якого склав з вами, щоб не зробили ви собі боввана на подобу всього, як наказав тобі Господь, Бог твій.

KJV: Take heed unto yourselves, lest ye forget the covenant of the LORD your God, which he made with you, and make you a graven image, or the likeness of any thing, which the LORD thy God hath forbidden thee.

24. ибо Господь, Бог твой, есть огонь поядающий, Бог ревнитель.

УПО: Бо Господь, Бог твій, Він палючий огонь, Бог заздрісний.

KJV: For the LORD thy God is a consuming fire, even a jealous God.

25. Если же родятся у тебя сыны и сыны у сынов [твоих], и, долго жив на земле, вы

развратитесь и сделаете изваяние, изображающее что-либо, и сделаете зло сие пред очами Господа, Бога вашего, и раздражите Его,

УПО: Коли ти породиш синів, і синів твоїх синів, і постарієте ви в Краю, і зіпсуєтеся, і зробите боввана на подобу чогось, і зробите зло в очах Господа, Бога свого, та Його розгнівите,

KJV: When thou shalt beget children, and children's children, and ye shall have remained long in the land, and shall corrupt yourselves, and make a graven image, or the likeness of any thing, and shall do evil in the sight of the LORD thy God, to provoke him to anger:

26. то свидетельствуюсь вам сегодня небом и землею, что скоро потеряете землю, для наследования которой вы переходите за Иордан; не пробудете много времени на ней, но погибнете;

УПО: то беру Я сьогодні за свідків проти вас небо й землю, що незабаром конче погинете в Краю, на впадкування якого ви переходите туди Йордан. Не будуть довгі ваші дні в ньому, бо конче ви будете вигублені.

KJV: I call heaven and earth to witness against you this day, that ye shall soon utterly perish from off the land whereunto ye go over Jordan to possess it; ye shall not prolong your days upon it, but shall utterly be destroyed.

27. и рассеет вас Господь по [всем] народам, и останетесь в малом числе между народами, к которым отведет вас Господь;

УПО: І розпорошить вас Господь посеред народів, і будете ви нечисленні поміж людьми, куди попровадить вас Господь.

KJV: And the LORD shall scatter you among the nations, and ye shall be left few in number among the heathen, whither the LORD shall lead you.

28. и будете там служить богам, сделанным руками человеческими из дерева и камня, которые не видят и не слышат, и не едят и не обоняют.

УПО: І будете служити там богам, ділу рук людських, дереву та каменеві, які не бачать, і не чують, і не їдять, і не нюхають.

KJV: And there ye shall serve gods, the work of men's hands, wood and stone, which neither see, nor hear, nor eat, nor smell.

29. Но когда ты взыщешь там Господа, Бога твоего, то найдешь [Его], если будешь искать Его всем сердцем твоим и всею душою твоею.

УПО: Та коли ви будете шукати звідти Господа, Бога свого, то знайдете, якщо будете шукати Його всім сердцем своїм та всією душею своєю.

KJV: But if from thence thou shalt seek the LORD thy God, thou shalt find him, if thou seek him

with all thy heart and with all thy soul.

30. Когда ты будешь в скорби, и когда все это постигнет тебя в последствие времени, то обратишься к Господу, Богу твоему, и послушаешь гласа Его.

УПО: Як будеш у біді своїй, і коли спіткають тебе в кінці днів усі оці речі, то вернешся ти до Господа, Бога свого, і послухаєш Його голосу.

KJV: When thou art in tribulation, and all these things are come upon thee, even in the latter days, if thou turn to the LORD thy God, and shalt be obedient unto his voice;

31. Господь, Бог твой, есть Бог милосердый; Он не оставит тебя и не погубит тебя, и не забудет завета с отцами твоими, который Он клятвою утвердил им.

УПО: Бо Господь, Бог твій Бог милостивий: Він не залишить тебе й не знищить тебе, і не забуде заповіту батьків твоїх, яким їм присягнув був.

KJV: (For the LORD thy God is a merciful God;) he will not forsake thee, neither destroy thee, nor forget the covenant of thy fathers which he sware unto them.

32. Ибо спроси у времен прежних, бывших прежде тебя, с того дня, в который сотворил Бог человека на земле, и от края неба до края неба: бывало ли что-нибудь такое, как сие великое дело, или слыхано ли подобное сему?

УПО: Бо питай но про перші дні, що були перше тебе, від того дня, коли Бог створив людину на землі, і від кінця неба й аж до кінця неба, чи бувало щось таке, як ця велика річ, або чи чуло було щось таке, як вона:

KJV: For ask now of the days that are past, which were before thee, since the day that God created man upon the earth, and ask from the one side of heaven unto the other, whether there hath been any such thing as this great thing is, or hath been heard like it?

33. слышал ли [какой] народ глас Бога, говорящего из среды огня, и остался жив, как слышал ты?

УПО: чи чув народ голос Бога, що говорив із середини огню, як чув ти і жив?

KJV: Did ever people hear the voice of God speaking out of the midst of the fire, as thou hast heard, and live?

34. или покушался ли [какой] бог пойти, взять себе народ из среды [другого] народа казнями, знамениями и чудесами, и войною, и рукою крепкою, и мышцею высокою, и великими ужасами, как сделал для вас Господь, Бог ваш, в Египте пред глазами твоими?

УПО: Або чи намагався який бог піти взяти собі народ з-посеред іншого народу пробами,

ознаками, і чудами, і війною, і сильною рукою, і раменом витягненим, і страхами великими, як усе те, що зробив був вам Господь, Бог ваш, в Єгипті на очах твоїх?
KJV: Or hath God assayed to go and take him a nation from the midst of another nation, by temptations, by signs, and by wonders, and by war, and by a mighty hand, and by a stretched out arm, and by great terrors, according to all that the LORD your God did for you in Egypt before your eyes?

35. Тебе дано видеть [это], чтобы ты знал, что [только] Господь есть Бог, [и] нет еще кроме Его;

УПО: Тобі було показане це, щоб ти пізнав, що Господь Він Бог, і нема іншого, окрім Нього.

KJV: Unto thee it was showed, that thou mightest know that the LORD he is God; there is none else beside him.

36. с неба дал Он слышать тебе глас Свой, дабы научить тебя, и на земле показал тебе великий огонь Свой, и ты слышал слова Его из среды огня;

УПО: Він дав тобі з неба почути Його голос, щоб навчити тебе, а на землі показав тобі Свій великий огонь, і слова Його чув ти з середини огню.

KJV: Out of heaven he made thee to hear his voice, that he might instruct thee: and upon earth he showed thee his great fire; and thou heardest his words out of the midst of the fire.

37. и так как Он возлюбил отцов твоих и избрал [вас], потомство их после них, то и вывел тебя Сам великою силою Своею из Египта,

УПО: І тому, що кохав Він батьків твоїх, то вибрав їхнє насіння по них, і Сам Він вивів тебе Своєю великою силою з Єгипту,

KJV: And because he loved thy fathers, therefore he chose their seed after them, and brought thee out in his sight with his mighty power out of Egypt;

38. чтобы прогнать от лица твоего народы, которые больше и сильнее тебя, [и] ввести тебя [и] дать тебе землю их в удел, как это ныне [видно].

УПО: щоб прогнати перед тобою народи, більші й сильніші за тебе, щоб ввести тебе, та дати тобі їхній Край на спадок, як сьогодні це видно.

KJV: To drive out nations from before thee greater and mightier than thou art, to bring thee in, to give thee their land for an inheritance, as it is this day.

39. Итак знай ныне и положи на сердце твое, что Господь есть Бог на небе вверху и на

земле внизу, [и] нет еще [кроме Его];

УПО: І пізнаєш сьогодні, і візьмеш до серця свого, що Господь Він Бог на небі вгорі й на землі долі, іншого нема.

KJV: Know therefore this day, and consider it in thine heart, that the LORD he is God in heaven above, and upon the earth beneath: there is none else.

40. и храни постановления Его и заповеди Его, которые я заповедую тебе ныне, чтобы хорошо было тебе и сынам твоим после тебя, и чтобы ты много времени пробыл на той земле, которую Господь, Бог твой, дает тебе навсегда.

УПО: І будеш пильнувати постанов Його та заповідей Його, що я наказую тобі сьогодні, щоб було добре тобі та синам твоїм по тобі, і щоб ти продовжив дні на землі, що Господь, Бог твій, дає тобі на всі дні.

KJV: Thou shalt keep therefore his statutes, and his commandments, which I command thee this day, that it may go well with thee, and with thy children after thee, and that thou mayest prolong thy days upon the earth, which the LORD thy God giveth thee, for ever.

41. Тогда отделил Моисей три города по эту сторону Иордана на восток солнца,

УПО: Тоді виділив Мойсей три міста по той бік Йордану на схід сонця,

KJV: Then Moses severed three cities on this side Jordan toward the sunrising;

42. чтоб убежал туда убийца, который убьет ближнего своего без намерения, не быв врагом ему ни вчера, ни третьего дня, [и] чтоб, убежав в один из этих городов, остался жив:

УПО: щоб утікав туди убійник, що замордує свого ближнього ненароком, а він не був йому ворогом ні вчора, ані позавчора. І втече він до одного з цих міст, і буде жити:

KJV: That the slayer might flee thither, which should kill his neighbor unawares, and hated him not in times past; and that fleeing unto one of these cities he might live:

43. Бецер в пустыне, на равнине в [колоне] Рувимовом, и Рамоф в Галааде в [колоне] Гадовом, и Голан в Васане в [колоне] Манассиином.

УПО: Бецер у пустині, у краї рівниннім, Рувимовому, і Рамот у Гілеаді Гадовому, і Голан у Башані Манасіїному.

KJV: Namely, Bezer in the wilderness, in the plain country, of the Reubenites; and Ramoth in Gilead, of the Gadites; and Golan in Bashan, of the Manassites.

44. Вот закон, который предложил Моисей сынам Израилевым;

УПО: І оце Закон, що Мойсей поклав перед Ізраїлевими синами,
KJV: And this is the law which Moses set before the children of Israel:

45. вот повеления, постановления и уставы, которые изрек Моисей сынам Израилевым, по исшествии их из Египта,

УПО: оце свідоства, і постанови, і закони, що Мойсей говорив їх до Ізраїлевих синів при виході їх із Єгипту,

KJV: These are the testimonies, and the statutes, and the judgments, which Moses spake unto the children of Israel, after they came forth out of Egypt.

46. за Иорданом, на долине против Беф-Фегора, в земле Сигона, царя Amorрейского, жившего в Есевоне, которого поразил Моисей с сынами Израилевыми, по исшествии их из Египта.

УПО: по той бік Йордану в долині навпроти Бет-Пеору в краю Сигона, царя аморейського, що сидів у Хешбоні, якого побив Мойсей та Ізраїлеві сини при виході їх із Єгипту.

KJV: On this side Jordan, in the valley over against Bethpeor, in the land of Sihon king of the Amorites, who dwelt at Heshbon, whom Moses and the children of Israel smote, after they were come forth out of Egypt:

47. И овладели они землею его и землею Ога, царя Васанского, двух царей Amorрейских, которая за Иорданом к востоку солнца,

УПО: І вони оволоділи краєм його та краєм Ога, башанського царя, обох аморейських царів, що по той бік Йордану на схід сонця,

KJV: And they possessed his land, and the land of Og king of Bashan, two kings of the Amorites, which were on this side Jordan toward the sunrising;

48. [начиная] от Ароера, который [лежит] на берегу потока Арнона, до горы Сиона, она же Ермон,

УПО: від Ароеру, що над берегом арнонського потоку, і аж до гори Сіон, цебто Гермон,

KJV: From Aroer, which is by the bank of the river Arnon, even unto mount Sion, which is Hermon,

49. и всею равниною по эту сторону Иордана к востоку, до самого моря равнины при подошве Фасги.

УПО: і весь степ по тім боці Йордану на схід і аж до моря степу під узбіччям Пісрі.

KJV: And all the plain on this side Jordan eastward, even unto the sea of the plain, under the springs of Pisgah.